

“СВОБОДА” (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Main newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 20, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письмовий текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошує хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

ПЕРЕДПЛАТА:

SUBSCRIPTION RATES:

Table with columns for subscription rates (One year, Six months, Three months) for different publication types and frequencies (Daily, Weekly).

Дітройтська Осторога

Расові заворушення, що вибухли в минулу неділю вечером у Дітроїті, це справа, яка мусить обходити не тільки те місто, але й всю Америку.

Дітроїт це великий промисловий осередок Америки. У ньому сконцентровано спеціально дуже важні військові промисли.

Чи встравали тут ще свої палці агенти держав Осі, як це дехто натякує, чи не встравали, одно можна признати за зовсім певне, що держави Осі певно використовують події для своїх цілей.

Ось чому уряди, місцеві, стейтові й федеральні, є повні оправдані в своїх драстичних заходах здушити ці огидні вибрики. Ім на допомогу повинна піти акція з боку суспільно свідомих людей, які розуміють цілу небезпеку з поширення таких вибриків і на інші групи й які розуміють велику шкоду, яку такі події роблять справі Об'єднаних Держав.

Перемогли Народи, а не Режим

Минуло два роки, як зачала совоєтсько-німецька війна. Чому її німці розпочали, це покищо загадка, якщо хочуть знати цілу правду.

Ось те, що німці не змогли досягнути перемогою на сході Європи, є безсумнівно їхньою великою поразкою, не зважаючи на те, що держави там ще далі в своїх руках величезні простори загарбані землі.

Коби тільки в заплату за свою жертву не зістала знову поневолена! Отсе є одиноке побоювання, бо теперішній ворог вже не довго буде попасати в Україні.

Проф. Микола Чубатий.

Пам'ятаймо, що Тепер Куються Доли Народів на Сотки Літ

Історичні часи та малі люди. Часто нині в пресі й в промовах падають ці слова — “ніні історичні, переломові часи”.

Інший хотів би захити спокійним життям хуторянина зі життєвою засадою: “моя хата скраю, я ніщо не знаю”.

ГРИГОРІЯ КВІТКА-ОСНОВЯНЕНКО. ЦИРА ЛЮБОВ. "Хтож це вам сказав, що я люблю його хоч трішечки?..."

Задумавсь, задумавсь, то мені тоді було так гарно... Та ні, тепер лише. Тепер я не знаю, хто я, де я і що я? Я, моя пташка, вибілася з хмарочок густеньких та темних, біля якого сонечка літаю!

„Підодждіть, Семене Івановичу!” сказала Галочка. „Ще не вора пан-отцеві нічого говорити. Ще ми не порадимось ні об чім... Я ще й тепер ума не зберу усе те розказати, що у мене на думці. Нехай же обіця, я ще не привічала до свого щастя...”

про це якось забув”. До громадянства великі претенсії, для громадянства ніщо.

Цілий світ у шаленім танку. А проте цілий світ у шаленім танку кривавого змагання, день за днем приближається вирішування долі цілих народів.

В інших світських чи духовних, соціаліст, пролетар чи капіталіст при однім столі працю, в українців пригадується старі гріхи, старі давно минулі сварки, правдиве мушкетерське: „Гей мой, а чи татуно орал, язик показав. Я то бі естимок голову розваляю”.

Колись історик буде читати також американсько-українські рекорди. А нинішній часи це такі, що на століття раз приходять і більше не вертаються.

Коли історик прочесть архів та джерела з таких історичних часів та подій, що вирішували судьбу народів на десятки, а то й сотки літ, коли прочитав архів от хочби до часів визвольного зриву гетьмана Мазепи, все впаде в очі з одного боку короткозорість та дрібничкуватість невдачників та коронкова, дощільна праця, хитрість, а то й нерідко дівальська зручність удачників.

Це треба знати українським людям, та добре собі усвідомити, що українська справа, це велика справа. Іде про подання найбільшого багатства Європи, тож оплатиться всяка жертва гроша й хитрості, щоб впакувати український народ з його багатствами в нове столітє ядро.

Галочка зараз догадалася, куди він гнє, та й перехопила його речи, та зараз кинула послухувати його то сим то тим: і обідати лагодиться йому подати і усажує його... Так щож бо, Семен Іванович як узнав добро, узнав, що то є щастя від вірної любові, так він нічого і не хоче, і ні об

дажність, і то не тих явних прихильників чужинського панування над Україною, тому найменше небезпечних, але тих закарпурених неясною фразою, якої „без чарки не розбереш”.

Українська справа на грані історії. Українська земля нині під окупацією того назника, що по всяким знакам на нєй й на землі війну програє. Не важна загроза свіжой окупації, що прожене з рідної землі сотки тисячі українських людей, зробіть з них бездомних азбігів: Це проблема, що накладає на українських людей поза безпосереднім тереном війни деб вони не були, обовязок подумати про гуманітарні справи, про зорганізування поки час й поки змога українського допомогового фонду, а буде треба фондів і на оборону слушною справі українського народу в Європі.

Наближується до нас з кожним днем ліквідація цього всевітнього змагання; прийде якась мирового конференція. Прийдеться зводити бій двом далеко нерівним силам. По однім боці чиста як слюза, „як Господа Слово” українська правда та гаряче бажання повної волі 40-міліонного народу, але без стирт смертності модерної зброї, без хитрого дипломатичного апарату. По другім боці не правда та охота панувати над народом-власником великанських багатств, що будуть потерти модерною зброєю зі заліза та хитрого переперебраного та дипломатичного апарату. По однім боці знов придалений окупацією та стероризований народ, зі сотками тисяч бездомних азбігів, з другого боку збайдужілі на все українські люди поза Україною, розбиті особистими дрібничками та збаламучені нелепового походження агентами.

Заморські українці та старий край. Українські землі як за морем це вже здебільша горожанам заморських країн і тою обставиною мусять вони керуватися у всіх починках теж відносно української справи. Це

чому не думає: веселий такий, як же ніколи його і не бачили, говірливий за усіх... Галочка теж землі під собою не чує, бігає, мотається, у очі йому приглядається, до батька кидается, веселенька, жартовлива...

„А нуте, вже не спомінайте про смерть! На цім світі так весело, гарно! А там що ще буде, не знаємо. Будемо тут жити у щасті, у любові, як поки зовсім зостаріємося”.

„Як знаєш, так і роби!” сказав Семен Іванович. „Як скажеш, так і я робитиму, бо нічого не знаю і не хочу нічого знати, окріч того, що ти мене любиш... що ти моя... повік моя?”

европейські українці розуміють. Український народ не вимагає від українських людей в Америці, ніщо інше, а тільки бути на сто відсотків правдивими американцями та з цього витягати дальші внески.

Як від горожан незабаром переможної країни українські земляки в Європі просять, щоб вони вставилися перед своїм урядом, щоби право до волі, до власного державного життя не було переочуване й відносно українського народу в Європі так само, як відносно всіх інших народів, яким всім без винику, з природи демократичний український народ бажав користати з благодатей волі. Як льовальні горожанні Америки, американці українського роду можуть цього домогтися. І чим більше будуть льовальні та жертвенні супроти американської батьківщини, тим їхні домагання та просьби до свого уряду будуть більше морально уgruntовані.

Обовязки американського горожанина не дають українським людям права мішатися прямо в справи українського народу в Європі. Це мусять мати на увазі американські українці, що їх давня роля як українців-емігрантів змінилася з хвилею, коли зложили присягу вірності як горожанні цієї країни.

Прямо нерозумно виглядає, коли американський громадянин пише в такому тоні: ми українці хочемо, ми українці волемо таке чи таке панування. Ми українці хочемо такого чи такого ладу в українській державі — комуністичного, націоналістичного, гетьманського, соціалістичного. Коли я прибув у Америку, я зі здивуванням став дивитися на тих американських громадян українського роду, що декларували себе монархістами, націоналістами, комуністами чи іншими істами, коли устрій Америки є ясний та усталений, Америка — це демократична республіка!

Зокрема негідним вільного американця є, коли громадянин цієї країни Вашингтона до раджує комусям там за морем конати у такім, чи такім то багні чи ярмі, бо не любить підлий людей. Ніякий правдивий американець не любить політично підлий людей, але ані один із них не задумує з тої причини конати у якимсь там ярмі. Це прямо сором та вистид! Громадянин вільної країни Вашингтона... та конання в ярмі! Для вільного американця є тільки дві можливості: воля або смерть у боротьбі за волю. Таки теж ради довнини давати американські українці своїм братам в Європі, якщо вони є вже американцями з духа. З прикметного „ММ” відносно українського народу в Європі американським українцям треба бути дуже обережним, якщо взагалі горожанам Америки можна його в такій ситуації уживати.

питав Олексій Галочки, провідивши з хати Семена Івановича. Що це він усе закида, що який йому повік з нами жити? га?

„Не знаю, таточку!” сказала Галочка, ставлячи на мисницю до миски то талірки. „Чи не проти того хіба, що казав... чи квартири їм будуть на Ганчарівці... чи що, не знаю так...”

„Не знаю і я, сказав Олексій, та дивившись довго на Галочку, як вона вбирала усе, буцім і не вона, далі перехрестив її, здихнув і сказав: „ти моя дитина”, пішов у світлицю спати.

FOR VICTORY BUY UNITED STATES WAR BONDS AND STAMPS. Image of a soldier standing next to a rifle.

(Дальше буде)

